

Darba drošība darbam ar kaitēkļu apkarošanas līdzekļiem apsmidzinātajiem meža stādiem un apsmidzinot stādījumus.

Stādot apsmidzinātos kociņus vai tos apstrādājot pēc iestādīšanas, bieži tiek pakļauta riskam sava veselība. To var novērst, gudri plānojot darbus un ievērojot darba drošības noteikumus.

Šī brošūra paredzēta gan tiem darbiniekiem, kas izmanto īrēto darbaspēku, gan tiem, kas darbaspēku nenolīgst, bet ar meža stādīšanu nodarbojas paši vai iesaistījuši tajā savus ģimenes locekļus, tāpat tā noderīga darbuzņēmējiem.

Atzīti kaitēkļu apkarošanas līdzekļi

Ķīmisko vielu valsts inspekcija līdz šim koku stādu kaitēkļu apkarošanai atļāvusi izmantot divus kaitēkļu apkarošanas līdzekļus:

- Cyper Plus, kas kairina ādu un acis. Nokļūstot uz ādas, tas var izsaukt durošas sāpes un samazināt ādas jutību, izraisīt ādas alerģiju;
- Merit Forest, kas kairina ādu un acis.

Ja darbs tiek veikts ar apsmidzinātiem stādiem vai stādi tiek apsmidzināti, svarīgi ievērot darba drošības noteikumus, lai novērstu līdzekļa nokļūtu acīs, elpošanas ceļos vai norīšanas draudus. Kaitēkļu apkarošanas līdzekļa drošības dāņu lapā atradīsiet informāciju par līdzekļa bīstamību un drošības pasākumiem.

Apmācības

Lauksaimniecības padome (Jordbruksverket) pieprasa, lai visi, kas savā darbā saskaras ar koku stādu kaitēkļu apkarošanas līdzekļiem, būtu saņēmuši atbilstošu apliecību (2L). Tiem, kas veic tikai parastā priežu smecernieka apkarošanu uz priežu stādiem, pietiek ar atbilstošu vienas dienas apmācību. Tas attiecas arī uz pasūtīto darbaspēku no ārzemēm. Precīzāku informāciju atradīsiet Lauksaimniecības padomes (Jordbruksverket) mājas lapā www.sjv.se.

Nepilngadīgie

Nepilngadīgajiem darbs ar kaitēkļu apkarošanas līdzekli apstrādātajiem stādiem aizliegts. Izņēmums ir tie nepilngadīgie, kam kalendārajā gadā ir izpildījušies vai izpildīsies 16 gadi un kas atbilstoši apmācīti Mežsaimniecības padomes (Skogsstyrelsen) rīkotajosursos.

Darba devēja atbildība

- Veikt darba vietas riska analīzi, ņemot vērā kaitēkļu apkarošanas līdzekļa īpašības un tā lietošanu.
- Izlemt, kādi pasākumi jāveic, lai nodrošinātu darba drošību.
- Bīstamības vērtējumu noformēt rakstiski un to parakstīt.
- Izsniegt darba un aizsardzības instrukcijas, kurās sīki aprakstīts, kā veikt darbu, lai tas neapdraudētu veselību. Instrukcijām jābūt darbiniekiem saprotamā valodā. Sastādot instrukcijas, izmantot norādījumus, kas doti drošības datu lapā.
- Darbiniekus informēt par riskiem, par to, kā sevi pasargāt un kā rīkoties, ja kas notiek. Jānosaka pirmās palīdzības sniegšanas un trauksmes izziņošanas kārtība.
- Iegādāties nepieciešamos aizsardzības līdzekļus.
- Nodrošināt iespēju pārgērbties.

Darbinieka atbildība

- Izmantot aizsargapģērbu, kas pasargā no tieša kontakta ar ķīmisko vielu un ir mitrumnecaurlaidīgs. Garās bikses, krekls ar garām piedurknēm/jaka ar norotītām piedurknēm ieteicami no materiāla, kuram neduras cauri skuļas.
- Nepieciešamības gadījumā uzvilkt gumijas zābakus un piemērotus garus aizsargcimdus vai cimdus ar apakšdelmu aizsargiem. Pēc izmantošanas apģērbs jānotīra. Izmantot respiratoru, ja ir risks, ka līdzeklis var nokļūt elpošanas ceļos.
- Ikdienas drēbes nomainīt ar darba/aizsargdrēbēm. Neizmanto darba drēbes ikdienā. Darba drēbes un apakšveļu bieži mazgāt. Kaitēkļu apkarošanas līdzekli izsmidzināt tikai uz stādiem un nepieļaut, lai ar to saskartos citas personas un pakļautu sevi briesmām.
- Ievērot higiēnas noteikumus. Mazgāt rokas pirms ēšanas, pēc WC apmeklēšanas, smēķēšanas un košļājamās tabakas lietošanas, pirms kosmētisko līdzekļu lietošanas. Pēc darba beigām nomazgāties.
- Pārtiku, dzērienus un ikdienas drēbes glabāt atsevišķi no kukaiņu apkarošanas līdzekļiem un apstrādātajiem stādiem.
- Ievērot darba devēja izsniegtās instrukcijas un izmantot ieteiktos individuālos aizsardzības līdzekļus.

Darba drošība darbam ar kaitēkļu apkarošanas līdzekļiem apstrādātajiem meža stādiem

– kontroluzskaite

Jā Nē

	Jā	Nē
1 Pieejamas darba un aizsardzības instrukcijas par:		
– Doto kaitēkļu apkarošanas līdzekļi;		
– Darba apģērbu;		
– Pārgērbšanos;		
– Roku mazgāšanu;		
– Pirmo palīdzību;		
– Trauksmes izsludināšanu (situācijas apraksts, koordinātes, karte, tālrunis).		
2 Vai izmantojat darba drēbes, lai novērstu tiešu saskari ar ķīmisko vielu?		
– Garās bikses;		
– Kombinezonu, kreklu vai jaku ar garām piedurknēm;		
– Aizsargcimdus (piem. trikotāžas cimdus ar gumiju);		
– Apakšdelmu aizsargus;		
– Lietū vai rasā:		
• Gumijas zābakus,		
• Lietusmēteli.		
3 Vai mazgāšanās iespējas ir organizētas tā, lai būtu:		
– iespēja nomazgāt abas rokas vienlaicīgi;		
– ziepes;		
– papīra salvetes.		
4 Vai ir iespēja pārgērbties?		
– Atsevišķi uzglabāšanas vietas ikdienas drēbēm un darba/aizsargdrēbēm (lai kaitēkļu apkarošanas līdzeklis nenokļūtu automašīnā un netiktu aiznests uz mājām).		
5 Ja nepilngadīgie stāda kociņus, kas apstrādāti ar kaitēkļu apkarošanas līdzekļi :		
– Vai viņiem šogad izpildīsies 16 gadi;		
– Vai viņi ir oficiāli apmācīti.		
6 Vai instrukcijas ir vajadzīgajā valodā?		

Darba drošība apsmidzinot iestādītos stādus

– kontroluzskaite

Jā Nē

	Jā	Nē
1 Vai persona, kas smidzina, ir saņēmusi atbilstošu apmācību 2L?		
2 Kāds kaitēkļu apkarošanas līdzeklis tiek izmantots?		
– Cyper Plus		
– Merit Forest WG		
– cits		
3 Vai ir pieejama dotā kaitēkļu apkarošanas līdzekļa drošības datu lapa?		
4 Vai uz muguras pārnēsājamais izsmidzinātājs ir pilnīgā darba kārtībā?		
5 Vai ir pieejami acu skalošanas līdzekļi? (nepieciešami iejaucot kaitēkļu apkarošanas līdzekļus)		
6 Ir pieejamas rakstiskas darba un aizsardzības instrukcijas:		
– dotajam kukaiņu apkarošanas līdzeklim;		
– par apkarošanas līdzekļa iejaukšanu un pievienošanu;		
– uz muguras pārnēsājamajam smidzināšanas aparātam;		
– par aparāta tīrīšanu;		
– par aparāta un kaitēkļu apkarošanas līdzekļa transportēšanu;		
– par aizsargdrēbēm;		
– par pārgērbšanos;		
– par roku mazgāšanu;		
– par pirmās palīdzības sniegšanu;		
– par trauksmes izziņošanu (situācijas apraksts, koordinātes, karte, tālrunis).		
7 Vai izmantojat sekojošus individuālos aizsardzības līdzekļus:		
– aizsargdrēbes;		
– aizsargcimdus;		
– gumijas zābakus;		
– ķiveri ar sejas sargu un respiratoru (iejaucot un tīrot).		
8 Vai mazgāšanās iespējas organizētas tā, lai būtu:		
– iespēja nomazgāt abas rokas vienlaicīgi;		
– ziepes;		
– papīra salvetes.		
9 Vai ir iespēja pārgērbties?		
– Atsevišķi uzglabāšanas vietas ikdienas drēbēm un darba/aizsargdrēbēm (lai kaitēkļu apkarošanas līdzeklis nenokļūtu automašīnā un netiktu aiznesti uz mājām).		
10 Vai informācija ir pieejama vajadzīgajā valodā?		

Darba vides pārvaldes (Arbetsmiljöverket) spēkā esošie noteikumi

Bekämpningsmedel (Kaitēkļu apkarošanas līdzekļi) (AFS 1998:6),
Kemiska arbetsmiljörisker (Ķīmiskie darba vides riski) (AFS 2000:4)
Systematiskt arbetsmiljöarbete (Sistemātisks darba vides darbs) (AFS 2001:1),
Användning av personlig skyddsutrustning (Individuālo aizsardzības līdzekļu
pielietošana) (AFS 2001:3),
Första hjälpen och krisstöd (Pirmā palīdzība un krīzes situācijas) (1999:7),
Minderåriga (Nepilngadīgie) (AFS 1996:1)
Arbetsplatsens utformning (Darba vides veidošana) (AFS 2000:42)

Pasūtījums nr.: ADI 590

Darba vides pārvaldes (Arbetsmiljöverket) mājas lapa: www.av.se

Pasūtījumi: Arbetsmiljöverkets publikationsservice, 171 84 Solna.

Tālrunis 08-730 97 00, fakss 08-735 85 55, e-pasts: publikationsservice@av.se

“Darba drošība darbam ar kaitēkļu apkarošanas līdzekļiem apstrādājumiem koku stādiem un apstrādājot iestādītos stādus”, ADI 590, ir tulkota angļu, vācu, poļu, latviešu un lietuviešu valodās. Tulkojumi pieejami Darba vides pārvaldes (Arbetsmiljöverket) mājas lapā www.av.se/publikationer/broschyler.

SWEDISH
WORK
ENVIRONMENT
AUTHORITY